

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Валерій СОРОКА

11.07.2022

03-10-85S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Охорона праці в галузі		Occupational Safety in the Industry
Шифр за ОП	ЗП.3	Code in Degree Program
Освітній рівень: Магістерський (другий)		Educational level: Master's (second)
Галузь знань Транспорт	27	Fields of knowledge Transport
Спеціальність Автомобільний транспорт	274	Fields of study: Automobile transport
Освітня програма: Автомобільний транспорт		Degree Program: Automobile transport

Силабус навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт», спеціальність 274 «Автомобільний транспорт». Рівне. НУВГП. 2022. 10 стор.

ОП на сайті університету: URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/17444/>

Розробник силабусу: Гнеушев Володимир Олександрович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності
Протокол № 15 від 31 травня 2022 року.

В.о. завідувача кафедри *е-підпис* Кухнюк Олег Миколайович, кандидат технічних наук, доцент.

Керівник освітньої програми *е-підпис* Марчук М.М., кандидат технічних наук, професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННМІ
Протокол № 8 від 15 червня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ *е-підпис* Марчук Микола Михайлович, кандидат технічних наук, професор

СЗ №-3042 в ЕДО НУВГП.

© Гнеушев В.О., 2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Автомобільний транспорт
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт
Рік навчання, семестр	Рік навчання 1-й, семестр 2-й
Кількість кредитів	3
Лекції:	18 годин/2 год.
Практичні заняття:	18 годин/8 год.
Самостійна робота:	54 годин/80 год.
Курсова робота:	ні
Форма навчання	Денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

<p>Лектор</p> 	<p>Гнеушев Володимир Олександрович</p> <p>Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.</p>
Вікіситет	<p>URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/cgi/stats/report/authors/b039575184e1963cfd8fe062f1c42f/</p>
ORCID	<p>URL: http://orcid.org/0000-0003-2243-8997</p>
Як комунікувати	<p>E-mail: v.o.hnushch@nuwm.edu.ua Моб. тел., Viber, WhatsApp +38 096 970 42 37 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2389</p>
Асистент лектора	Практичні заняття веде лектор

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Анотація освітнього компоненту, в т.ч. мета та цілі

Транспорт взагалі і автомобільний транспорт зокрема є важливою галуззю сучасної економіки, соціальної сфери і, водночас, джерелом значних небезпек та ризиків.

Мета вивчення дисципліни - сформувати у здобувачів освіти компетенції, необхідні для здійснення ефективного управління на об'єктах автомобільного транспорту з мінімальними ризиками негативних впливів факторів виробничого процесу на здоров'я працівників і користувачів, а також на екологічний стан довкілля.

Цілі вивчення дисципліни вказані у програмних результатах навчання, передбачених освітньою програмою.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2389#section-2>

Компетентності

Наслідком вивчення освітнього компоненту є формування в здобувачів освіти наступних, визначених ОП, компетентностей:

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 12. Здатність визначати економічні показники та забезпечувати якість виконання робіт при розробці та реалізації комплексних дій та проектів з дотриманням умов праці, положень цивільного захисту та охорони навколишнього середовища.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність усвідомлювати людські можливості та гендерні проблеми.

ФК 04. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень на автомобільному транспорті.

ФК 07. Здатність демонструвати розуміння правових рамок, що мають відношення до функціонування об'єктів автомобільного транспорту України, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику).

ФК 13. Вміння оцінювати ризики при плануванні або впровадженні нових технологічних процесів у сфері автомобільного транспорту.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

Програмними результатами навчання, що передбачені ОП, мають стати здатність здобувачів освіти:

ПРН 01. Досліджувати, аналізувати і розв'язувати складні інженерні завдання і проблеми у сфері автомобільного транспорту, що потребує оновлення та інтеграції знань, у тому числі в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 05. Бути здатними зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з проблем створення, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 09. Пропонувати нові технічні рішення і застосовувати нові технології.

ПРН 13. Вміти добирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення інженерних задач, пов'язаних з професійною діяльністю.

ПРН 15. Демонструвати вміння знаходити оптимальні рішення при створенні продукції автомобільного транспорту з урахуванням вимог якості, надійності, енергоефективності, безпеки життєдіяльності, вартості та строків виконання.

ПРН 23. Оперативно керувати технологічними процесами у відповідності з посадовими обов'язками, забезпечувати технічну безпеку виробництва в сфері своєї професійної діяльності

ПРН 26. Визначати ризики, забезпечувати особисту безпеку та безпеку інших людей у сфері професійної діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекції (18 год.) мають наступну тематику і забезпечують досягнення таких результатів навчання (коди відповідають освітній програмі, URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/17444/>):

1. Законодавча та нормативна база з охорони праці (ЗК 10, ЗК 13, ЗК 14, ФК 07, ПРН 05)
2. Організація охорони праці суб'єкта господарювання (ЗК 13, ФК 07, ПРН 23)
3. Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії (ЗК 12, ФК 07, ПРН 15)
4. Чинники виробничої небезпеки (ФК-13, ФК 04, ПРН 26, ПРН 13)
5. Аналіз та профілактика виробничого травматизму (ЗК 13, ФК 13, ПРН 01, ПРН 26)
6. Безпека праці за основних видів робіт (при транспортуванні вантажів і перевезенні пасажирів)(ФК 04, ПРН 09)
7. Профілактика травматизму на допоміжних роботах. (ФК 04, ПРН 09)
8. Електробезпека в галузі (ПРН 26)
9. Пожежна безпека автопідприємств (ПРН 09, ПРН 15, ПРН 26)

Практичні заняття (18 год.) мають наступну тематику і забезпечують досягнення таких результатів навчання (коди відповідають освітній програмі, URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/17444/>):

1. Визначення параметрів мікрокліматичних умов на робочих місцях, запиленості та загазованості повітря робочої зони (ПРН 1, ПРН 23, ПРН 26).
2. Визначення параметрів виробничого шуму та вібрації (ПРН 01, ПРН 23, ПРН 26).
3. Визначення ступеня освітленості робочого місця. Засоби зниження ризиків нічних аварій через засліплення водія (ПРН 09, ПРН15).
4. Розслідування нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві (ПРН 01, ПРН26).

5. Оцінка ефективності охорони праці на підприємстві. Порядок розробки інструкцій з охорони праці (ПРН 01, ПРН 05)

6. Аналіз особливостей роботи систем ABS та ESP в специфічних умовах руху та висвітлення цих особливостей у передрейсовому інструктажі (ПРН 05, ПРН 09, ПРН 13)

7. Ризики при перевезенні вантажів. Розрахунок кріплення вантажу в кузові автомобіля (причепа) (ПРН 05, ПРН 13).

8. Визначення типів та необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння при оснащенні ними гаражів і транспортних засобів (ПРН 13).

9. Засоби підвищення електробезпеки. Розрахунок ефективності заземлення (ПРН 23, ПРН 26).

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички
2. Критичне мислення
3. Екологічна грамотність і здорове життя
4. Здатність до навчання
5. Здатність логічно обґрунтовувати позицію
6. Знаходити вихід з складних ситуацій
7. Ініціативність
8. Комплексне рішення проблем
9. Оцінювати ризики та приймати рішення
10. Працелюбність
11. Уміння вчитися впродовж життя
12. Саморозвиток

Форми та методи навчання

Отримання зазначених результатів навчання досягається застосуванням відповідних методів та технологій навчання (візуалізовані лекції з елементами проблемності, практичні заняття із застосуванням аналізу конкретних ситуацій, виконанням розрахунків, дискусійним обговоренням, розглядом діючих нормативно-правових актів, документів, відеоматеріалів тощо).

Порядок підготовки до занять, оцінка навчальних досягнень студентів висвітлені в Методичних вказівках до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» денної та заочної форм навчання / В. О. Гнеушев. – Рівне: НУВГП, 2022 розміщених за адресою <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4259>

Порядок та критерії оцінювання

Критерії оцінювання, їх бальні значення, порядок проходження модульного і підсумкового контролів висвітлено у вищезазначених методичних вказівках, а також (і в першу чергу) – визначено документом «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями», який можна знайти за адресою <https://nuwm.edu.ua/strukturalno-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі освіти отримують інформацію щодо найбільш сучасних методичних, організаційних, технічних і технологічних заходів і засобів, спрямованих на зниження ризиків травмування, захворювання чи загибелі працівників автотранспортної галузі, підвищення безпеки перевезення пасажирів і доставки вантажів. Інноваційність інформації, що розглядається, потребує від студентів участі (під керівництвом викладача) у постійному аналітичному дослідженні їх фізичної, хімічної, біологічної, інформаційної суті і трансформації результатів аналізу в конкретні засоби та заходи з підвищення безпеки сучасних транспортних технологій.

Інформаційні ресурси

1. 03-10-77М. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт», спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» денної та заочної форм навчання / В.О. Гнеушев. – Рівне: НУВГП, 2022. 37 с.
2. Закон України «Про охорону праці». URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення 05.11.2021 р.)
3. Закон України про транспорт. URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>. (дата звернення 23.04.2022 р.)
4. НПАОП 0.00-1.62-12. Правила охорони праці на автомобільному транспорті. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-12> (дата звернення 29.04.2022 р.)
5. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: навч. посіб. / В.Л. Филипчук, К.Н. Ткачук, М.В. Сурговський [та ін.]; за ред. В.Л. Филипчука. – Рівне : НУВГП, 2013. – 278 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/1874/> (дата звернення 29.04.2022 р.)
6. Cargo Securement Rules. / United States Department of Transportation. Federal Motor Carrier Safety Administration. URL : <https://www.fmcsa.dot.gov/regulations/cargo-securement/cargo-securement-rules> (дата звернення 30.04.2022 р.)

7. Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0811-10#Text> (дата звернення 28.04.2022 р.)
8. Правила експлуатації та типові норми належності вогнегасників. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0225-18>. (дата звернення 28.04.2022 р.)
9. Норми оснащення вогнегасниками колісних транспортних засобів URL : <http://www.poltavarbp.com.ua/postanova-1128.html> (дата звернення 27.04.2022 р.)
10. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
11. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: <http://lib.rv.ua>
12. Верховна Рада України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>
13. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
14. Міністерство інфраструктури України. Безпека на транспорті. URL : <https://mtu.gov.ua/timeline/Bezpeka-na-transporti.html>
15. Міністерство праці та соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
16. Управління Держпраці у Рівненській області. URL: <http://rv.dsp.gov.ua/>
17. Журнал „Промислова безпека”. URL: <http://prombezpeka.com/>
18. Журнал «Охорона праці». URL: <http://ohoronapraci.kiev.ua/>
19. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.dsns.gov.ua/>

Дедлайни та перескладання

Терміни і порядок перескладання дисципліни та окремих її тем визначається документом «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями», який можна знайти за адресою <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentri-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty> .

Неформальна та інформальна освіта

Можливе визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, якщо вона відповідає вимогам, викладеним у Положенні про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування (URL <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>) і має зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни та перевіряється в підсумковому оцінюванні.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання окремих тем цієї дисципліни можуть залучатися фахівці підприємств автомобільного транспорту, представники територіальних органів патрульної поліції, Держпраці, ДСНС, Експертно-криміналістичного центру МВС,

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти, виконуючи різні види роботи, повинен дотримуватись академічної доброчесності.

– Стаття 42. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

– Стаття 1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

– Кодекс честі студентів НУВГ. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

– Кодекс честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування URL: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/zapobighannja-korupciji/dijaljnisti>

– Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

– Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>

Вимоги до відвідування

Порядок відвідування занять, відпрацювання пропущених занять регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція), URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>, і узгоджуються при комунікації із викладачем.

Одним з варіантів надолуження прогаяного (особливо в умовах карантину чи за інших екстраординарних обставин) є виконання здобувачем освіти індивідуального навчального завдання з дисципліни, порядок видачі і виконання якого регулюється п. 1.1.2.5. Положення про форми навчання, форми організації освітнього процесу та види навчальних занять у Національному університеті водного господарства та природокористування (URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/6366/>)

З дозволу викладача і в контексті заняття, здобувачі освіти можуть використовувати на заняттях мобільні телефони, планшети та ноутбуки.

Оновлення

Викладач постійно відстежує інформаційний простір на предмет інновацій у сфері автомобільного транспорту в контексті безпеки праці, співпрацює з виробництвом, зокрема – в питаннях охорони праці і техногенної безпеки.

Викладач також отримує інформацію від колишніх студентів НУВГП і сучасних здобувачів освіти, які працюють в зарубіжних країнах (Литва, Польща, Словаччина, Німеччина) які надсилають інформацію «безпечового» змісту і зразки засобів індивідуального захисту, документації з охорони праці та ін.

Викладач завжди стимулює здобувачів освіти, які мають інформацію із забезпечення безпеки праці, ділитися цією інформацією і бере її до уваги при оновленні змісту освітнього компонента та удосконаленні методики його викладання

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Викладач і здобувачі освіти у своїй діяльності керуються «Порядком перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування» (URL : <https://cutt.ly/6UhgBHK>).

Інтернаціоналізації навчання сприяє використання інформаційних ресурсів:

1. Управління охорони праці Департаменту праці США, URL: <https://www.osha.gov/pls/publications/publication.athruz?pType=Types&pID=3>

2. Офіційний сайт Європейського Союзу, Європейська комісія Зайнятості, соціальні питання та інклюзія, Трудове законодавство. (An official website of the European Union, European Comission Employment, Social Affairs & Inclusion, Labour Law), URL: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=157&langId=en>

3. Міністерство Транспорту США. URL : <https://www.transportation.gov/>

4. Євроінтеграційний портал. Транспорт. URL : <https://eu-ua.kmu.gov.ua/yevrointehratsiia/transport>

Важливо те, що українські фахівці будуть залучені до проектів (які, скоріш за все, будуть міжнародними) з модернізації вітчизняного трудового законодавства, нормативно-правових актів з охорони праці в напрямку їх відповідності європейським та світовим стандартам.